

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของนโยบายกึ่งการคลังต่อการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย

The Effects of the Quasi-Fiscal Policy on Household Savings in Thailand

โดย

นายอังกษิตตะ อนันทรารวัน

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-2813-7

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. จิรศักดิ์ พงษ์พิชญพิจิตร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ช่วยกรุณาให้แนวทางคำแนะนำ ตลอดจนคำปรึกษาอันมีคุณค่ายิ่งที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พร้อมกันนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์วรินทร์ กิตติอัมพานนท์ กรรมการที่ปรึกษาวิชาเอก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ยามาดี กรรมการสาขาวิชารอง ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการส่วนบริหารความเสี่ยงด้านการคลัง และเจ้าหน้าที่ ส่วนบริหารความเสี่ยงด้านการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ที่กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายถึงการคลังเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณผู้จัดการ โครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตรภาคพิเศษ และเพื่อน ๆ ทุกคนของกระผมที่ช่วยเหลือ เสนอ คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

อิงค์ชิตตะ อนันทราวิน

ตุลาคม 2549

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	11
แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	11
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย	41
บทที่ 4 ผลการวิจัย	44
นโยบายกึ่งการคลังของรัฐบาลไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2548	44
ผลของนโยบายกึ่งการคลังต่อการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย	49
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	58
สรุปผลการวิจัย	58
ข้อเสนอแนะ	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	62
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	66
ภาคผนวก ข ผลการประมาณค่าสมการ	69
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	72

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การลงทุนและการออมของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2548	2
2	มูลค่าการออมของภาคต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-2548	4
3	โครงการและจำนวนเงินของนโยบายกึ่งการคลังของไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2548	7
4	รายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สินโดยเฉลี่ยของภาคครัวเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539-2547	8
5	กิจกรรมกึ่งการคลังของประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2548	46
6	ผลการทดสอบ Stationary ของแบบจำลอง	50
7	ผลการทดสอบ Cointegration	51
ตารางผนวกที่		
1	ข้อมูลที่ใช้การวิจัย	67
2	ผลการประมาณค่าสมการ	70
3	ผลการทดสอบ Unit root ของ error ในแบบจำลองที่มี Cointegration	71

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรณีการบริโภคสองช่วงเวลา	13
2	กรณีการบริโภคสองช่วงเวลาและได้รับความพอใจสูงสุด	13
3	สมมติฐานวัฏจักรชีวิตของการบริโภค	17
4	สัดส่วนของยอดสะสมกิจกรรมกึ่งการคลังของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2548	47
5	กิจกรรมกึ่งการคลังของธนาคารออมสินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2548	48
6	กิจกรรมกึ่งการคลังของธนาคารอาคารสงเคราะห์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2548	48